

(Alexandra Könyvesház Kft. 2020)

A Rómeó és Júlia minden bizonnyal a világ legismertebb szerelmi története. Mozart a világ legismertebb "csodagyereke". A 2019-es tűzvészben csaknem leégett párizsi Notre-Dame a világ legismertebb temploma... Vajon lehet-e a színpadon, és épp a musical nyelvén, újat mondani róluk?

Kerényi Miklós Gábor (24.hu)

Kerényi Miklós Gábor rendező operettszínházi pályafutása során arra törekedett, hogy komoly drámai tartalommal bíró zenés darabokkal ragadja meg a közönség érdeklődését. Törekvése sikerét pedig mi sem jelzi jobban, mint a Rómeó és Júlia magyar színpadon korábban elképzelhetetlen, letaglózó sikere: a kultikus előadást tizennégy éven keresztül több mint 700 alkalommal mutatták be, 2019-es „felújítására” tízezer ember volt kíváncsi egyetlen este... Kerényi Miklós Gábor könyvéből nemcsak azt tudjuk meg, hogyan születtek

ezek az előadások, de bepillantunk a színházi kulisszák mögé, és megismerhetjük a sikerek mögött álló hús-vér embereket. Minden színház-, musical-, opera- és operettrajongónak kötelező olvasmány.

Részlet Kerényi Miklós Gábor: „Rómeó...” diadalútja c. könyvéből*:

VI. Francia siker: a *Rómeó!*

2003. márciusában bemutattuk az erősen átdolgozott Lévay musicalt, a *Mozart!*-ot. A darab alapvetően a tehetség érvényesüléséről szól, benne a felnőtt Mozart küzdelméről gyermekkori énjével, akit a darabban a nagyszerűen éneklő főszereplővel szemben egy zseniálisan mozgó-táncoló artista –tornász kissrác jelenített meg. A produkció nagyon nagy siker volt, kétségtelen, de probléma is akadt bőven. Szép teltházak mellett játszottunk, és ez a Bagó Berci által rendezett *West Side Story* és Alföldi Robi nagyszerű *Kabaréja* mellett futó *Funny Girl*-lel együtt azt mutatta, hogy a Budapesti Operettszínházban az operett tagozat mellett egy valóban életerős musical tagozat készülődik.

Lévay–Kunze: *Mozart!* című musicaljének címszerepében: Dolhai Attila

[Mozart! - A zene az vagyok én- Dolhai Attila \(3:33\)](#)

Egy dal Lévay-Kunze: *Mozart!* c. musicalből Dolhai Attila előadásában

Rendezte: Kerényi Miklós Gábor (Budapesti Operettszínház)

Viszont a kérdés, hogy mi legyen a 2003/2004-es évad zászlóshajója, milyen nagy musicalbemutatót tervezünk, teljesen nyitott volt. A bécsiektől kaptunk javaslatot, hogy a *Vámpírok bálját* mutassuk be – ezt náluk 1997-ben játszották –, de megnéztük Hamburgban, és nem éreztük úgy, hogy ez nálunk siker lenne.

Úgy gondoltuk, hogy a fokhagymafüzerrel a nyakukban ugránczó erdélyi emberek nehezen befogadhatóak, és az egész vámpír-témát lejártnak, korszerűtlennek gondoltuk.

Hogy igazunk volt-e, vagy nem, ezt ma már nehéz eldönteni. Tény, hogy 2007-ben, amikor aztán Simon Edit és Kentaur Erkel Laci bemutatták a darabot, éppen akkortájt kezdődött a világban a nagy vámpírőrület: könyvek, filmek garmadája jelent meg ebben a témában. Ez a „trend” ma is tart, így a darab ma folyamatosan repertoáron van a német színpadokon, de óriási sikert aratott kedvenc külföldi színházamban, a Szentpétervári Zenés Vígszínházban is, ahol kétszáznál is többször ment.

Kis kitérő gyanánt: ezzel a Budapesti Operettszínházhoz nagyon hasonló társulati felépítésű színházzal a kétezres évek közepén kezdődött a kapcsolat. Először operett-előadásokat cseréltünk, oda-vissza bemutatókkal, így született például a később nálunk a Dolhai Attila – Miklósa Erika párossal játszott *Bajadér* előadás. Volt idő, amikor négy operettrendezésemet játszották egy évben.

[Kálmán Imre: A Bajadér-A zúgó Gangesz partján-Miklósa ... \(3:19\)](#)

Kálmán Imre: A Bajadér-A zúgó Gangesz partján-Miklósa Erika-Dolhai Attila
Rendezte: Kerényi Miklós Gábor (Budapesti Operettszínház)

2015-től kezdődően viszont musicaleket is kértek tőlem, és ezek nagyon pozitív fogadtatás mellett zajlottak. Ahogy Magyarországon, ott is sikerült egy igen ütőképes musicalcsapatot kialakítani, és 2020-ra Frank Wildhorntól a *Jekyll és Hyde*, a *Gróf Monte Cristo*, Cole Portertől pedig a *Kánkán* című musicalek szerepelnek rendezésemben a repertoáron. Így aztán 2019 decemberében és

2020 januárjában két hónap alatt 23 este játszottak általam színpadra állított darabot ebben a gyönyörű orosz színházban.

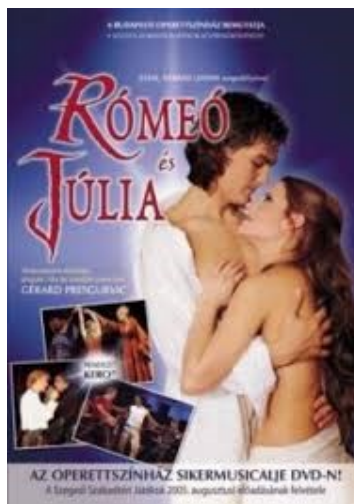
De vissza a budapesti gondokhoz! Mi legyen a következő dobás? Szóba került az *Evita*, vizsgáltunk egy holland *Cyranót*, nézegettük a Schönberg–Boublil páros *Martin Guerre* című darabját. Vitatkoztunk *Cinderellán*, és szóba került *A Szépség és a Szörnyeteg* is – csak arra azt válaszolták az érdeklődő menedzserirodának, hogy egyelőre nem adnak non replica jogot. Ez nagyon nem tetszett, és nem is törődtem bele. Úgy határoztam, hogy még a nyár elején személyesen megpróbálom megszerezni a darab előadási lehetőségét – de látszott, hogy ez nem lesz meg 2004 tavaszára. Közben néztük és csodáltuk *A párizsi Notre Dame* című musical jó néhány dalát és koreográfusi megoldásait, de az 1998 szeptemberében bemutatott darab teljesen megszerezhetetlen volt. Csak ugyanabban a rendezésben lehetett volna „megvenni”, iszonyú pénzért, zenekari anyagról szó sem lehetett, csak az eredeti fél-playbacket engedélyezték, és félő volt, hogy a francia, sokszor kicsit sanzonszerű megoldások összességükben nem hódítják meg a magyar nézőket.

A Párizsi Notre Dame „farvizén” ugyanakkor bevezett az interneten pár más francia darab is. Közöttük volt a *Rómeó* is, de, őszintén megvallva, átsiklottunk felette.

És akkor...

...akkor megcsörrent a telefonom, és egy Lukács Miklós nevű úr keresett, aki a Rádiózenekar tagja volt. És egy nagyon érdekes dologra hívta föl a figyelmemet.

Nevezetesen arra, hogy Gérard Presgurvic úr, a „*Rómeó...*” zeneszerző-szövegírója velük, a Rádiózenekarral készíti a francia előadásainak playbackjét (vagyis zenekari hangfelvételét). Elmondta, hogy Presgurvic most is itt van Budapesten. Lukács úr azt ajánlotta, nézzük meg alaposan a francia előadás DVDjét, mert szerinte nagy siker lehetne nálunk, és minthogy ő Presgurvic magyarországi összekötője, tudna segíteni egy találkozó létrehozásában.

Gérard Presgurvic darabjának párizsi és budapesti plakátja
„Szívből szeretni...” c. dal Párizsban és Budapesten

[Rómeó-Júlia- Francia változat.wmv \(3:03\)](#)

[Rómeó és Júlia- Szívből \(3:05\)](#)

Valahogy azonnal megdobbant a szívem.

A *Rómeó és Júlia* a Budapesti Operettszínházban!

Ez éppen az a gondolat, az a vonal, ami igen közel állna hozzám, és ami rámutat az igényes alapanyagból készült musicalek szükségességére!

Nosza, elkértem a DVD-t, és megnéztem... És kicsit megszívtam a fogam.

Szinetár Dóra (Júlia) és Dolhai Attila (Rómeó) alakítása összeforrt a darabbal

[Rómeó és Júlia - Operettszínház - 2005 – YouTube \(2:43:05\)](#)

A Budapesti Operettszínház előadása (2005)

Rendezte: Kerényi Miklós Gábor

A zene ugyanis eggyel poposabb volt, mint amihez musicalben szokva voltunk, bár nekem fülbemászóknak és sok helyen drámainak tűnt. Jó pár jelenet felépítése tetszett, és a figurákban is láttam egyéniséget, karakterlehetőségeket. Az egésznek volt ihletettsége, volt benne erő és ugyanakkor játékosság is. Mindemellett rengeteg furcsasággal is szembesültem. Ott bóklászott a színpadon maga Shakespeare, időnként feltűnt egy táncosnő a halál szerepében, Paris szerepe pedig teljesen ki lett lúgozva. Ezzel szemben Rómeó halálát, vagy az idős Capulet szomorkodását Júlia férjhez adásával kapcsolatosan inkább egy szon fesztiválhoz illőnek találtam, nem egy musical drámai pillanatában való megszólalásnak.

A számok sorrendje sem nyugtatott meg, a díszlet-jelmez nagyon nem tetszett, és hát a szereplők éneke igen – a játéka viszont nem győzött nálam.

Mit tehettem? Körbeadtam a DVD-t azoknak, akiknek a véleményében bízom. Megnézték. És el is mondták, amit gondolnak. A jegyeladásban érdekelt szervezési osztály egyértelműen elzárkózott. Szerintük ez eladhatatlan, már a *Mozart!* is isten kísértés volt, de Shakespear-rel próbálkozni, egy ismeretlen zeneszerzővel és egyszomorú halállal végződő történettel, ez tökéletes félreismerése az operettszínházi közönség érdeklődési körének. Koreográfusok, dramaturgok, asszisztensek, az igazgatóság tagjainak a véleménye egyaránt lesújtó volt, kivéve Herczeg Tamást, aki annyit mondott:

– Ha a Tanár úr akarja, mi biztos megcsináljuk...

Egy, csak egy olyan munkatársam volt, aki igazán kiállt a darab mellett.

Böhm György azt mondta:

– Ez a *Rómeó és Júlia*. Ez a világ egyik legkedveltebb története! Ismered Luhrmann *Rómeó és Júlia* című filmjét? Gondolj arra, mekkora siker. A darab világos, egyszerű szituációkból áll. A zene kicsit egyszerű – de éppen ezért mindenki számára élvezhető. Ha Te ezt úgy összerakod, mint a *Mozart!*-ot, nyerhetünk vele.

Nem volt további kérdés. Böhm Gyuri „orrában” szinte száz százalékgig lehetett bízni, és úgy hiszem, lehet bízni ma is. Az ő véleménye döntő volt. Emellett még valaki tett – ha nagyon halkán is – támogató megjegyzést. Somogyi Szilárd asszisztensem árulta el kicsit zavartan, hogy már vagy egy éve fordítgatja magyarrá a darabot, mert tetszik neki...

Megnéztem újra Luhrmann filmjét, és úgy éreztem, ez nagyon aktuális történet. Valamikor a 80-as évek eleje felé magam is érintve voltam egy ilyen jellegű

témában. Kedvenc gyönyörű, a színpadon sugárzóan eredeti, szőke, amatőr színésznőm és egy kiemelkedően tehetséges roma fiú szenvedélyes szerelmi történetének lehettem tanúja.

A dolog nem végződött tragikusan, mégis nagyon kegyetlen nyomot hagyott sokunkban. A lánynak komoly nehézségei lettek a falujában, de nagy volt az ellenérzés a fiú családjában és baráti körében is a tejfehér bőrű, karcsú lábú asszonyjelölttel szemben. Végül kimenekültek a kapcsolatból, pedig szerintem nagyon összeillő pár voltak.

Aztán amikor 1994-ben Izraelben jártam édesanyámmal, ott is szembe találok egy arab fiú és egy lengyel zsidó lány kapcsolatával, ami nagy port vert fel a rokonságban. Fel is merült bennem, hogy egy ilyen típusú musicalt kellene írni, egy aktuális, mai *Rómeó és Júlia*-történetet.

Nos, ez akkor nem született meg. Ám összességében leegyszerűsödött bennem a helyzet. Hiszek ebben a darabban, érdekel maga a konfliktus, Böhm Gyuri szerint siker lehet... mire várok még?

Eldöntöttük: a 2003/2004-es évad nagybemutatója:

Gerard Presgurvic: *Rómeó és Júlia*

(*Az illusztrációk a Parlando olvasói számára készültek)